

Mange veier til Nidaros

Pilegrim er svar på en lengsel, men hva Nyhus ikke synes å forstå er at veiene frem til å leve ut den lengselen er mange og sammensatte.

Publisert: 7. aug 2017

Roger Jensen

Det er med svært store ord og sterke beskyldninger Kjell A. Nyhus angriper den offentlige pilegrimssatsningen (VL, 4. august). Han påstår at den er mislykket. Som belegg for sin påstand anfører han at han på sin vandring i sommer ikke har møtt nordmenn, at merkingen enkelte steder burde være bedre, at det skrives om pilegrim og endog drives forskning, og at det lages tilbud som selges, kommersialisering. Selv peker han på enkelhet, frivillighet, turkjennskap og naturkunnskap – man skal være pilegrim og ikke turist.

Nyhus reiser relevante spørsmål. Selvsagt er merkingen av leden, gode kart og tilstrekkelig antall herberger det mest basale. Dette arbeides det da også med kontinuerlig. De regionale pilegrimssentrene har ansvar for å melde til gjeldende kommune om hvor merkingen er dårlig, kommunene har så ansvar for å utbedre. Dette er et system som over tid sikrer en kvalitet i rydding og merking som ellers er tilnærmet umulig.

Renhetsdiskurser. Mer overraskende er at Nyhus gjør seg til dørvokter for hvem som skal få være pilegrim. Fra teologi og kirke er man ikke ukjent med renhetsdiskurser, å sortere mellom innenfor og utenfor. Den forskning Nyhus ellers ikke ser poenget med – jeg antar at det er meg han direkte sikter til – viser at dagens pilegrimsfenomen er mangfoldig. Det store flertallet vandrer enten alene eller i par. Mange vandrer med telt.

Forskningen viser at pilegrimsleden har blitt sted for å søke mening og klarhet: I møte med utfordringer knyttet til overganger og endringer i livet, gjerne til valg eller muligheter, og til de større spørsmål om livets mening. Det er avgjørende for oss som jobber med pilegrim å søke etterprøvable kunnskap gjennom forskning for å forstå praksisene. Teologisk forskning er tilsvarende viktig: Hva betyr pilegrimserfaringen for gudstro? Hvordan har gudstroen tolkningskraft i møte med pilegrimserfaringen? Hvordan kan Olavsarven gi mening i dag?

Svar på lengsel. Mens Nyhus kun vil gi rom for de på pilegrimsleden som søker «enkelhet og egenmestring», ønsker vi også å åpne for de som er usikre i møte med enkelheten og egen mestringsevne. Pilegrim er svar på en lengsel, men hva Nyhus ikke synes å forstå er at veiene frem til å leve ut den lengselen er mange og sammensatte. Vi i det offentlige pilegrimsarbeidet arbeider daglig for at så mange som mulig, på sine premisser, skal få leve ut denne lengselen. Nyhus og andre kritikere vil gjerne eie og begrense pilegrimsfenomenet. Vi vil åpne det opp og la vandrerne selv ta eierskap.

Har så ikke Nyhus et poeng når han fremhever lange vandringer og enkelhet? Jo, avgjort. Pilegrim handler nettopp om dagevis vandring og enkle forhold i ensomhet frem mot helligmålet. Men for de mange som ikke våger eller er usikre på om de mestrer denne vandringen, gir de organiserte pakkevandringene en smak. Å tro at reklame for slike pakker truer pilegrimsfenomenet viser kun manglende kunnskap om og forståelse av selve fenomenet.